

**URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA**

H.Čemerlića 2, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 70 35 73, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ
ИНСТИТУТА ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2008. ГОДИНУ**

Број: 01/03-08-16-1-517/09

Сарајево, мај 2009. године

САДРЖАЈ

I	МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА	3
II	НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ	5
1.	Увод	5
2.	Поступање по ранијим препорукама	5
3.	Систем интерних контрола	6
4.	Планирани и извршени буџет	6
III	КОРЕСПОНДЕНЦИЈА	8
	Прилог:	
	Табела 1. Одобрени и извршени буџет за 2008. годину	9

I МИШЉЕЊЕ РЕВИЗОРА

Основ за ревизију

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Института за стандардизацију БиХ** (у даљем тексту: Институт) и усклађености пословања са законима и прописима за годину која се завршава на дан 31. децембра 2008. године.

Одговорност руководства

Руководство Института је одговорно за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиом финансијског извјештавања тј. Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ («Службени гласник БиХ» број 33/07) и Правилником о рачуноводству буџета институција БиХ број 01-Ст4-16-1810/05. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја која не садрже материјално значајне погрешне исказе, одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Руководство је такође одговорно за усклађеност пословања Института са важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност изражавање мишљења о финансијским извјештајима на основу ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ» број 12/06), INTOSAI ревизијским стандардима («Службени гласник БиХ» број 5/01) и Међународним стандардима ревизије (ISA). Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање у складу са важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује провођење поступака с циљем прикупљања ревизионих доказа о усклађености пословања и о износима и објелодањивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка се заснива на просуђивању ревизора, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, с циљем осмишљавања ревизионих поступака који су одговарајући у датим околностима, али не с циљем изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прикупљени ревизиони докази довољни и одговарајући, те обезбјеђују основ за наше ревизионо мишљење.

Мишљење:

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји Института приказују истинито и објективно, по свим битним питањима, стање имовине и обавеза на дан 31. децембра 2008. године, резултате пословања и извршење буџета за годину која се завршава на тај дан, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Института у току 2008. године било је у свим материјално значајним аспектима у складу са важећом законском регулативом.

Сарајево, 21.05.2009. године

Замјеник генералног ревизора

Џевад Некић

Генерални ревизор

Миленко Шего

II НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

1. Увод

Правни статус Института регулисан је Законом о оснивању Института за стандардизацију БиХ («Службени гласник БиХ» 44/2004) и Законом о стандардизацији Босне и Херцеговине («Службени гласник БиХ» 19/2001).

Институт, као државна научно-стручна институција, надлежан је да:

У подручју стандардизације:

- предлаже стратегију стандардизације у БиХ, припрема и предлаже бх. стандарде, заступа и представља БиХ у међународним и другим међудржавним организацијама за стандардизацију, те обавља послове који произилазе из међународних споразума и чланства у тим организацијама, учествује у припремању техничких прописа, развија и успоставља информациони систем о стандардима и другим сродним документима, проглашава стандарде БиХ, организује и проводи специјалистичко образовање кадрова у подручју стандардизације, бави се издавачко-публицистичком дјелатношћу из подручја стандардизације;

У подручју оцјењивања усклађености:

- учествује у успостави и одржавању система сертификарања и хомологизације у складу са европским моделом. Заступа БиХ у европским и међународним организацијама за оцјењивање усклађености до формирања асоцијације калибрационих лабораторија и организује образовање из подручја оцјењивања усклађености.

На основу Закона о стандардизацији и Правилника о унутрашњој организацији формиран је Колегиј Института који чине директор, замјеник директора и помоћници директора.

2. Поступање по ранијим препорукама

Канцеларија за ревизију је извршила ревизију пословања Института за 2007. годину, о чему је састављен извјештај. Ревизијом су утврђене одређене слабости и неправилности описане у Извјештају о ревизији Института за 2007. годину и Институту је сугерисано да их размотри те да предузме одређене активности како се утврђене неправилности и пропусти не би понављали у даљем пословању.

Институт је у прописаном року од 60 дана, у складу са одредбама члана 16. става 3. Закона о ревизији институција БиХ, доставио Одговор о предузетим активностима ради превазилажења слабости и неправилности које су идентификоване у Извјештају о ревизији за 2007. годину.

Освртом на препоруке ревизије дате у Извјештају о ревизији за 2007. годину те увидом у предузете активности, утврдили смо да је Институт реализовао све препоруке како слиједи:

- процедуре јавних набавки су проведене у складу са одредбама Закона о јавним набавкама БиХ;
- систем интерних контрола је унапријеђен и континуирано се проводе активности на даљем унапређењу.

3. Систем интерних контрола¹

Институт је успоставио систем интерних контрола који омогућава ефикасну контролу већине процеса унутар организације и повратне информације за побољшање система интерних контрола. Међутим, уочили смо слабости система интерних контрола код појединих ставки расхода (јубиларне награде и поклони и издаци за специјализацију и школовање), што није имало битног утицаја на финансијске извјештаје и правилност укупног пословања.

4. Планирани и извршени буџет

Институту је одобрен буџет за 2008. годину у износу 1.470.457 КМ и исти је остварен у износу 1.125.821 КМ што је мање за 344.636 КМ или са 77%, а што се види у приложеној табели Одобрени и извршени буџет за 2008. годину (видјети прилог Табела бр. 1.).

Анализом процеса планирања и извршења буџета уочили смо да динамика запошљавања није реализована у складу са планираним активностима на почетку године те да одређене буџетске позиције имају низак проценат реализације у односу на планирани буџет (нпр: накнаде трошкова запослених 59%, издаци за телефонске и поштанске услуге 53%, издаци за услуге превоза и горива 51%, издаци за текуће одржавање 37%, издаци за осигурање 45% итд.). Буџет је планиран за 42 запослена, а на дан 31.12.2008. године било је 33 запослених.

Према нашем мишљењу овакав начин планирања није задовољавајући, те би требало узимати у обзир реалне планске задатке које Институт треба и може реализовати, и стварно потребне трошкове за нормално и несметано остваривање законите функције Института.

Слабости система интерних контрола код планирања огледају се у недовољно ефикасном кориштењу буџетских средстава јер се резервише више средстава него што је потребно за нормално функционисање и остваривање законом прописаних функција Института, а са друге стране, постоји реална могућност да због недостатка средстава у текућој години остану нереализовани одређени пројекти у другим институцијама.

¹ Интерна контрола је скуп поступака које обликује управа, руководиоци и остали запослени са сврхом стицања разумног увјерења у погледу постизања циљева на подручју сљедећих категорија: 1) ефикасност пословања, 2) поузданост финансијског извјештавања и 3) усклађеност с примјенивим законима и прописима.

Препорука: Препоручујемо Институту да процесу планирања посвети више пажње, с обзиром да је квалитетно планирање буџета стратешки важна основа за обезбјеђење материјалних и људских ресурса те значајно за економично и транспарентно управљање средствима.

Испитујући ефикасност система интерних контрола у процесима планирања и располагања јавним средствима уочене су одређене слабости које нису значајније утицале на истинитост и вјеродостојност финансијских извјештаја и правилност пословања у 2008. години, али које могу имати утицаја на пословање у будућем периоду. С тим у вези утврдили смо сљедеће:

Јубиларне награде и поклони: Утврдили смо да је Институт поводом Нове године извршио куповину поклон пакета за дјецу запослених у износу 1.000 КМ. У вези са наведеним, мишљења смо да Институт не може утврдити својим интерним актом право на исплату ове врсте накнада која није регулисана прописима из радног односа по основу накнада запосленим, односно да такво право може бити утврђено на основу одговарајућих аката Савјета министара БиХ јединствено, за све кориснике који се финансирају из буџета институција БиХ.

Препорука: У условима када још увијек нису донесена одговарајућа јединствена правила која треба да регулишу ову врсту издатака, препоручујемо да се не врше набавке поклон пакета за дјецу, јер буџетска средства нису намијењена за те намјене.

Издаци за услуге образовања и стручног усавршавања: Укупно реализовани трошкови за стицање вишег степена образовања у 2008. години износе 10.101,66 КМ (за три додипломска и два постдипломска студија). Исплате за ове услуге вршене су у складу са «Правилником о образовању и усавршавању запослених Института». Овим Правилником предвиђена је могућност школовања и стицања вишег степена звања запослених у Институту. У складу са тим, Институт је усвојио Програм образовања и усавршавања за 2008. годину. Додјела средстава је извршена на основу појединачних захтјева запослених и одлуке директора Института.

Препорука: Ревизија је мишљења да све потребе за одређеном квалификованом радном снагом Институт задовољава путем јавног конкурса преко Агенције за државну службу БиХ или самостално те се претпоставља да запослени службеници и намјештеници имају задовољавајућу стручну спрему за обављање послова за које их је Институт запослио па не постоји потреба за њиховим дошколовавањем унутар система државне службе. Требало би разликовати стицање звања од редовних едукација у струци након стеченог звања.

III КОРЕСПОНДЕНЦИЈА

Институту је уручен Нацрт извјештаја о ревизији за 2008. годину на разматрање и достављање евентуално нових доказа и коментара на налазе ревизије. У остављеном року од 15 дана, Институт није доставио коментаре на налазе садржане у Нацрту извјештаја о ревизији.

На основу тога овај извјештај представља коначан извјештај достављен клијенту без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији.

Ревизиони тим:

Влатко Малбашић, виши ревизор _____

Наташа Авдаловић, ревизор _____

Енес Алић, ревизор _____

Дворка Гашановић, помоћни ревизор _____

Одобрени и извршени буџет за 2008. годину

Табела 1.

ИНСТИТУТ ЗА СТАНДАРДИЗАЦИЈУ БиХ

Ред. број	Врста расхода	Одобрени буџет	Промена структуре буџета	Остала повећања буџета *	Укупно буџет (3+4+5)	Извршење буџета	Разлика (6-7)	Проценат (7/6)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I	Текући издаци	1.390.457	0	0	1.390.457	1.046.436	344.021	75
1.	Плате запослених	701.068	0	0	701.068	576.951	124.117	82
2.	Накнаде трошкова запослених	226.000	0	0	226.000	134.433	91.567	59
3.	Путни трошкови	63.291	0	0	63.291	50.317	12.974	80
4.	Издаци телефонских и пошт.услуга	30.185	0	0	30.185	15.945	14.240	53
5.	Издаци за енергију и ком. услуге	25.316	0	0	25.316	14.206	11.110	56
6.	Набавка материјала	37.196	0	0	37.196	32.924	4.272	89
7.	Издаци за усл. превоза и горива	7.790	0	0	7.790	3.994	3.796	51
8.	Унајмљивање имовине и опреме	103.213	0	0	103.213	99.134	4.079	96
9.	Издаци за текуће одржавање	21.714	0	0	21.714	7.980	13.734	37
10.	Издаци за осигурање	4.187	0	0	4.187	1.872	2.315	45
11.	Уговорене услуге и друге услуге	170.497	0	0	170.497	108.680	61.817	64
II	Капитални издаци	80.000	0	0	80.000	79.385	615	99
1.	Набавка земљишта	0	0	0	0	0	0	0
2.	Набавка грађевина	0	0	0	0	0	0	0
3.	Набавка опреме	80.000	0	0	80.000	79.385	615	99
4.	Набавка осталих сталних средс.	0	0	0	0	0	0	0
5.	Реконструкција и инвес.одрж.	0	0	0	0	0	0	0
III	Текући грантови	0	0	0	0	0	0	0
IV	Укупан буџет	1.470.457	0	0	1.470.457	1.125.821	344.636	77

	Број запослених				42	33	9	79
--	-----------------	--	--	--	----	----	---	----